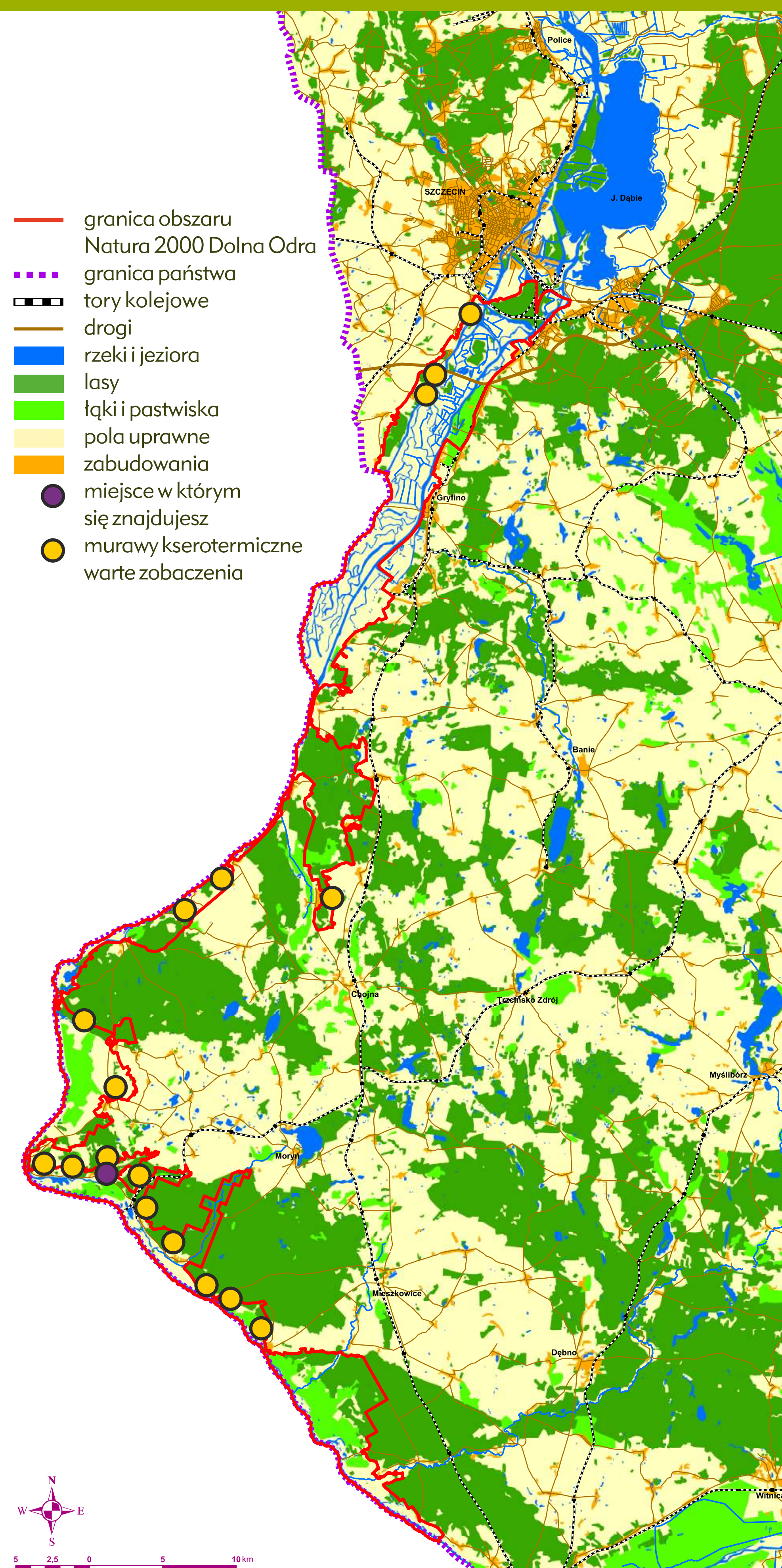

MURAWY KSEROTERMICZNE I ICH OCHRONA

Murawy kserotermiczne to jedne z najcenniejszych i najbardziej zagrożonych wyginieciem typów nieleśnych ekosystemów w Europie. Przystosowane są do siedlisk silnie nasłonecznionych a co za tym idzie: mocno nagrzanym i wysuszonym (wyraz **kserotermiczne** pochodzi od greckich słów **kseros** – **suchy** i **thermos** – **ciepły**). Takie warunki panują głównie na nieleśnych zboczach o wystawie południowej i zachodniej, gdzie temperatura podłoża może dochodzić nawet do 70° C. Ponadto podłoże na którym murawy się wykształcają są zasobne w węglan wapnia.

Murawy kserotermiczne są jednymi z najbogatszych gatunkowo siedlisk przyrodniczych na świecie! Występuje na nich wiele rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów które nie występują nigdzie indziej. Przykładem może być **ostnica piaskowa** – jedna z najrzadszych polskich traw, mająca jedynie 3 stanowiska w kraju! Na jednym z nich właśnie się znajdujesz.

Murawy kserotermiczne są siedliskami półnaturalnymi, czyli takimi które powstają i utrzymują się dzięki połączeniu sił natury i działalności człowieka. Murawy kserotermiczne od wieków były użytkowane gospodarczo. **Ekstensywnie wypasane**; rzadziej koszone i wypalane utrzymały się w krajobrazie Europy niemalże od czasów ostatniego zlodowacenia.

Brak czynnika ludzkiego w takich siedliskach powoduje, że górę biorą procesy naturalne. W naszej strefie klimatycznej, gdzie potencjalnym typem roślinności są lasy, nieużytkowane murawy ulegają sukcesji naturalnej. Otwarte tereny powoli zamieniają się w zarośla a potem w lasy. Wraz z pojawianiem się drzew i krzewów zmieniają się ekstremalne warunki siedliskowe muraw, a **gatunki kserotermiczne wymierają...**

Zagrożeniem muraw kserotermicznych jest też zalesianie nieużytkowanych muraw, zaorywanie, zaśmiecanie, wnikanie gatunków obcych oraz zrywanie i wykopywanie rzadkich gatunków roślin.

Niektóre murawy są tak silnie zdegenerowane, że potrzebują specjalnych działań ochrony czynnej. Oprócz przywrócenia ekstensywnego wypasu konieczne może być odkrzaczenie, usuwanie gatunków inwazyjnych (np. Robinii akacjowej) a nawet odtwarzanie fragmentów muraw od zera.

Ostnica piaskowa (*Stipa borysthena*)

Niestrzep glogowiec (*Aporia crataegi*)

